

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Dagbøger i udvalg 1834-1846

Citation: Kierkegaard, Søren: "Dagbøger i udvalg 1834-1846", i Kierkegaard, Søren: *Dagbøger i udvalg 1834-1846*, udg. af Jørgen Dehs ; Niels Jørgen Cappelørn , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1992, s. 339. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard03val-shoot-idm139969846658800/facsimile.pdf> (tilgået 23. juli 2024)

Anvendt udgave: Dagbøger i udvalg 1834-1846

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

Verden; man mindes Christi Ord: naar Du faster (hvad vil dette sige andet end: naar Du sørger, thi Fasten var jo blot Sorgens udvortes Tegn) saa selv Dit Hoved og toe Dit Ansigt, at Du ikke maa synes fastende for Mennesker. Ved disse Ord er al Sludder og Sladder om Menighed og Leven for Menighedens Idee ophævet. Det Første, det Religiøse gjør, er at det lukker sin Dør og taler i Lørdom.

Overhovedet er Inderligheden langt mere incommensurabel for Yderligheden, og intet Menneske, ikke det aabenhjertigste, formaaer at sige Alt og at begrunde alle Modsetnings-Udtrykkene.

87 Min Bestemmelse synes at være, at jeg skal foredrage Sandheden, saavidt jeg opdager den, saaledes, at det skeer ved samtidig at tilintetgjøre al mulig Myndighed. I det jeg da bliver umyndig, i høieste Grad upaalidelig i Menneskers Øjne, siger jeg det Sande og bringer dem derved i den Modsigelse, hvorfra de kun kan hjælpes ud ved selv at tilegne sig Sandheden. Først dens Personlighed er modnet, der tilegner sig det Sande, ligegode enten det er Bileams Æsel der taler, eller en Grinebidder med sin Skogstlaater, eller en Apostel og en Engel.

88 Det at være Forfatter er da efterhaanden bleven det usieste af Alt. I Almindelighed skal man træde frem ligesom hiin Gartnersvend paa en Vignet i Adresseavisen, med Harten i Haanden, bukkende og krybende, anbefalende sig ved gode Recommendationer. Hvor dumt: den, der skriver, skal forstaae det hvorom han skriver bedre end den, der læser, ellers skal han ikke skrive. —

Eller man maa see at blive en snu Lommeprokurator, der veed at dreie Publikum en Næse. — Det vil jeg ei, det vil jeg ei, det vil jeg ei, nei, nei, Fanden i Vold med det Hele. Jeg skriver som jeg vil og her skal Skabet staae, saa kan de Andre jo gjøre hvad de vil, lade være at købe, at læse, at anmeldte o. s. v. —

89 Det er besynderligt, saa strængt jeg i en vis Forstand bliver opdraget. Af og til bliver jeg sat ned i det mørke Hul, der kryber jeg omkring i Qval og Smerte, seer Intet, ingen Udvei. Da vaagner pludselig en Tanke i min Sjæl saa levende som om jeg aldrig havde havt den før,

om den end ikke er mig ubekjendt, men jeg har før kun ligesom været viet til den ved venstre Haand, nu vies jeg til den ved høire. Naar denne nu har sat sig fast i mig, da bliver der kjælet lidt for mig, jeg bliver taget paa Armene, og jeg, der var skrumpet sammen som en Græshoppe, jeg voxer nu op igjen, sund, trivelig, glad, blodvarm, smidig som en Nyfødt. Derpaa maa jeg ligesom give mit Ord paa, at jeg vil forfølge denne Tanke til det Yderste, jeg sætter mit Liv i Pant, og nu er jeg spændt i Selerne. Standse kan jeg ikke, og Kræfterne holde ud. Da bliver jeg færdig, og nu begynder Ait forfra.

[Ti 89]

90 Naar jeg har Guds Mishag, da er jeg elendigere end en Spæde-Kalv; naar han tilnækker mig Bifald, da er jeg stoltere end hele Verden.

91 Jeg veed meget godt, at jeg i dette Øieblik er det meest begavede Hoved blandt alle Yngre, men jeg veed ogsaa, at dette kan tages fra mig imorgen, ja inden jeg faaer endt denne Periode. Naar en Anden opdager, at han er et godt Hoved, saa mener han derved at være for-sørgt for hele sit Liv, det mener jeg ikke; i den Forstand at bygge paa Endeligheden kan jeg ikke.

92 Man skal være saa æsthetisk udviklet, at man kan gribe de ethiske Problemer æsthetisk, ellers er det Skidt med det Ethiske. Hvor Mange formaae det? Daub siger etsteds, at naar en Soldat staaer ene paa Post i en stormfuld Uveirs-Nat med ladet Gevær ved et Krudtaarn i Lynild og Torden, saa faaer han Tanker som Andre ikke faae. Vel muligt, hvis han er æsthetisk nok udviklet; vel muligt, hvis han er æsthetisk nok udviklet til ikke at glemme. Hvor mange Mennesker kunde man ikke fortælle om hin Asket, der levede i Eensomhed og kun drak Dug og Regn, og som et Øieblik forlod sin Eensomhed, fik Vin at smage og faldt til Drik – hvor Mange kan man ikke fortælle dette, uden at det for dem bliver Andet end et Curiosum? Hvor Mange føle den Angst og Bævelse, der fatter det ethiske Problem?